

Olsztyn, 15 września 2017 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
SO-III.431.8.2017

Pan
Wojciech Stępiak
Burmistrz Białej Piskiej
Plac Mickiewicza 25
12-230 Biała Piska

Szanowny Panie Burmistrzu

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę problemową przeprowadzono w Urzędzie Miejskim w Białej Piskiej NIP 8481791107, REGON 000527919 z siedzibą przy Placu Mickiewicza 25, 12-230 Biała Piska, w którym siedzibę ma Urząd Stanu Cywilnego w Białej Piskiej.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli kierownikiem jednostki kontrolowanej był Burmistrz Białej Piskiej Pan Wojciech Stępiak, który sprawuje tę funkcję od 8 grudnia 2014 r. (*akta kontroli str. 12-15*).

Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Białej Piskiej jest Pani Elżbieta Jabłońska. Zastępcą Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Białej Piskiej jest Pani Małgorzata Jeżewska.

Kontrolę przeprowadził kontroler z Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie starszy inspektor wojewódzki Beata Mamińska-Pietrzak, która okazała legitymację służbową nr 34/2014 wydaną przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie. Kontrola została przeprowadzona na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.632.2017 z dnia 10 lipca 2017 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (*akta kontroli str. 10*).

Kontrolę rozpoczęto 3 sierpnia 2017 r., a zakończono 8 sierpnia 2017 r. (dwa dni robocze).

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 15.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie rejestracji stanu cywilnego oraz zmiany imion i nazwisk za okres od 1 lipca 2016 r. do 30 czerwca 2017 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 ust. 1 oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz.1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 525 ze zm.), w związku z art. 11 ust. 1 oraz art. 6 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 2064) oraz art. 14 ust.1 i 2 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (tekst jedn. Dz. U. z 2016r., poz.10).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

W wyniku przeprowadzonej kontroli stu pięćdziesięciu jeden aktów stanu cywilnego, trzech decyzji, czterdziestu ośmiu zaświadczeń, dwóch oświadczeń, trzydziestu czynności materialno-technicznych nieskutkujących sporządzeniem aktu, trzydziestu ośmiu wniosków o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego, dwudziestu dwóch aktów przeniesionych do rejestru stanu cywilnego, przeglądzie dokumentów, na podstawie których zatrudnione są osoby w urzędzie stanu cywilnego oraz po przeprowadzonych oględzinach lokalu urzędu stanu cywilnego poczyniono następujące ustalenia w zakresie:

1. Organizacji Urzędu Stanu Cywilnego w Białej Piskiej

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej nadanym Zarządzeniem Nr 176/1/2015 Burmistrza Białej Piskiej z 12 listopada 2015 r. (ze zm.), Urząd Stanu Cywilnego nadzorowany jest bezpośrednio przez Burmistrza (*akta kontroli str. 16-35*).

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Białej Piskiej pełniła Pani Elżbieta Jabłońska, która w ramach awansu wewnętrznego została zatrudniona na tym stanowisku od 16 października 2014 r. (poprzednio zatrudniona na stanowisku Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Białej Piskiej) (*akta kontroli str. 36-39*). Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Białej Piskiej Pani Małgorzata Jeżewska powołana została na to stanowisko uchwałą Nr XV/125/07 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z 28 czerwca 2007 r. (*akta kontroli str. 50-51*). Zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 ze zm.), stosunek pracy nawiązany na podstawie powołania przekształcił się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Pani Elżbieta Jabłońska ukończyła studia na kierunku administracja i uzyskała tytuł magistra (*akta kontroli str. 40-43*). Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Białej Piskiej również ukończyła studia na kierunku administracja i uzyskała tytuł magistra (*akta kontroli str. 52-53*). Wobec czego osoby zajmujące się rejestracją stanu cywilnego

w Urzędzie Stanu Cywilnego w Białej Piskiej posiadają wykształcenie wskazane w art. 8 ust.1 pkt 3 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Warunki lokalowe Urzędu Stanu Cywilnego – pomieszczenia Urzędu Stanu Cywilnego znajdują się na parterze budynku Urzędu Miejskiego w Białej Piskiej. W skład lokalu wchodzi: pokój pracy kierownika stanu cywilnego z zapleczem, archiwum oraz sala ślubów. Pomieszczenie, w którym przechowywane są księgi i akta zbiorowe wyposażone jest w higrometr, termometr oraz sprzęt gaśniczy.

Sala ślubów Urzędu Stanu Cywilnego w Białej Piskiej umożliwia zawarcie związku małżeńskiego w formie uroczystej (*akta kontroli str. 76-85*).

Księgi stanu cywilnego – stan techniczny dobry. Wszystkie księgi oprawione zostały w twarde oprawy. Księgi ustawiane są w zamykanych szafach w archiwum urzędu stanu cywilnego, które zgodnie z art. 128 ust. 2 obowiązującej ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, jest pomieszczeniem zapewniającym należyte ich zabezpieczenie przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich (*akta kontroli str. 76-85*).

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Białej Piskiej przechowywane są księgi urodzeń od 1917 r. do 2015 r. oraz księgi małżeństw i zgonów za okres od 1937 r. do 2015 r. Ostatnie przekazanie ksiąg, których okres przechowywania w urzędzie stanu cywilnego minął, do Archiwum Państwowego w Suwałkach Oddział w Elku odbyło się 27 kwietnia 2017 r. (*akta kontroli str. 86-89*).

Akta zbiorowe – akta zbiorowe do aktów stanu cywilnego przechowywane są w segregatorach. Segregatory nie są przepelnione, co umożliwia wpinanie wpływających dokumentów na bieżąco, bez groźby zniszczenia dokumentów. Dokumenty w aktach zbiorowych prowadzonych do aktów stanu cywilnego, które nie były gromadzone jako dokumenty elektroniczne zostały oznaczone zgodnie z § 43 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. poz. 225), numerem i datą sporządzenia aktu (*akta kontroli str. 216*).

2. Rejestracji stanu cywilnego

A. Urodzenia

W okresie objętym kontrolą sporządzono 30 aktów urodzenia.

Akty urodzenia sporządzono w terminie określonym w ustawie Prawo o aktach stanu

Transkrypcja aktów urodzenia do rejestru stanu cywilnego na podstawie art. 104 Prawa o aktach stanu cywilnego oraz rejestracja zdarzeń mających miejsce za granicą na podstawie art. 99 Prawa o aktach stanu cywilnego dokonywana jest bez zastrzeżeń. Oryginalne akty zagraniczne,

które były podstawą wpisania do rejestru oraz ich tłumaczenie na język polski włączane są do akt zbiorowych. W aktach, w „Adnotacjach” prawidłowo wpisywana jest informacja o podstawie wpisania aktu do rejestru. Akty zostały uzupełnione, dzięki czemu posiadają pełną moc dowodową. Pisownia nazw własnych zgodnie z żądaniem wnioskodawców była dostosowana do reguł pisowni polskiej (*akta kontroli str. 216-217*).

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Stanu Cywilnego w Białej Piskiej nie przyjęto żadnego oświadczenia o nadaniu dziecku, którego ojcem nie jest mąż matki, nazwiska jakie nosiłyby ich wspólne dzieci po złożeniu oświadczenia w trybie art. 88 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn. Dz. U. z. 2015 r., poz. 2082), oświadczeń o uznaniu ojcostwa oraz o zmianie nadanego dziecku imienia w ciągu sześciu miesięcy od sporządzenia aktu (*akta kontroli str. 74, 223-224*).

B. Małżeństwa

W okresie objętym kontrolą sporządzono 72 akty małżeństw.

Siedemdziesiąt jeden aktów małżeństwa sporządzono w terminie określonym w ustawie Prawo o aktach stanu cywilnego. Natomiast jeden akt został sporządzony z naruszeniem terminu określonego w art. 86 ust. 1 Prawa o aktach stanu cywilnego (*akta kontroli str. 217, 228-243*), zgodnie z którym kierownik urzędu stanu cywilnego, który przyjął oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński, sporządza akt małżeństwa najpóźniej w następnym dniu roboczym. Burmistrz Białej Piskiej wyjaśnił, że przyczyną sporządzenia aktu małżeństwa po terminie wskazanym w ustawie, był urlop Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w następnym dniu roboczym po sporządzeniu protokołu przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński oraz dłuższa absencja w pracy Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego. Należy zaznaczyć, iż w zaistniałych okolicznościach Burmistrz jako kierownik urzędu stanu cywilnego, powinien posiadać kartę kryptograficzną do systemu Źródło, w którym prowadzony jest rejestr stanu cywilnego i sporządzić akt małżeństwa w dniu nieobecności w pracy kierownika urzędu stanu cywilnego bądź też wyznaczyć inną osobę do pełnienia funkcji zastępcy kierownika urzędu stanu cywilnego, która mogłaby sporządzić akt. Skutkiem nieprawidłowości jest niepewność obrotu prawnego, albowiem sporządzony przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego akt stanu cywilnego jest jedynym dowodem w nim stwierdzonym i z tego względu winien on dążyć do niezwłocznego zarejestrowania zdarzeń z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Osobą odpowiedzialną za powstanie nieprawidłowości jest Burmistrz.

Oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński przyjęte w sposób określony w art. 1 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy - Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego przyjął w sposób prawidłowy, tak jak zapewnienia o braku okoliczności wyłączających

zawarcie małżeństwa (siedemnaście małżeństw zawartych po złożeniu oświadczeń Kierownikowi Urzędu Stanu Cywilnego w Białej Piskiej). Akty zostały sporządzone na podstawie protokołu przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński (*akta kontroli str. 217a*). Jedno oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński zostało przyjęte przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego poza lokalem urzędu stanu cywilnego, za co zgodnie z art. 85 ust. 8 w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 4 lutego 2015 r. w sprawie opłaty dodatkowej za przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński poza urzędem stanu cywilnego (Dz. U. poz. 180) pobrana została opłata dodatkowa w wysokości 1 000 zł (*akta kontroli str. 217*). Nie wnosi się uwag.

Małżeństwa, o których mowa w art. 1 § 2 i § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego - zaświadczenia, sporządzone były na podstawie art. 4¹ § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego wydawane były prawidłowo, co sprawdzono na podstawie zaświadczeń od Nr USC.5361.7.2016 do Nr USC.5361.20.2016 oraz od Nr USC.5361.1.2017 do Nr USC.5361.22.2017 (*akta kontroli str. 217*). Akty małżeństw sporządzane były na podstawie zaświadczeń składanych przez duchownego Kierownikowi Urzędu Stanu Cywilnego. Na zaświadczeniach potwierdzana była data dostarczenia przez duchownego dokumentu, który był podstawą do sporządzenia aktu małżeństwa (sprawdzono na podstawie czterdziestu trzech aktów sporządzonych w powyżej opisany sposób) (*akta kontroli str. 217*).

Związki małżeńskie zawarte między obywatelami Polski a cudzoziemcami – akt sporządzony został prawidłowo. Cudzoziemiec zgodnie z art. 79 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, złożył zapewnienia o braku przeszkód do zawarcia związku małżeńskiego oraz przedłożył zaświadczenie o zdolności prawnej do zawarcia związku małżeńskiego wydane zgodnie z jego prawem ojczystym, a także odpis aktu urodzenia. Przedłożone zaświadczenie miało prawidłową treść i spełniało wszystkie przewidziane prawem wymogi (*akta kontroli str. 217*). Bez uwag.

Transkrypcja aktów małżeństw do polskiego rejestru stanu cywilnego na podstawie art. 104 Prawa o aktach stanu cywilnego dokonywana była bez zastrzeżeń (w okresie objętym kontrolą dokonano dziewięciu transkrypcji aktów małżeństw). Oryginalne zagraniczne akty, które były podstawą wpisania do rejestru oraz ich tłumaczenie na język polski włączane były do akt zbiorowych. W aktach, w „Adnotacjach” prawidłowo wpisana została informacja o podstawie wpisania aktu do rejestru stanu cywilnego. Akty zostały uzupełnione, dzięki czemu posiadają pełną moc dowodową. W sytuacji, gdy transkrybowany akt nie zawierał informacji o nazwiskach małżonków oraz dzieci zrodzonych z małżeństwa, razem z wnioskiem o transkrypcję, wnioskodawcy składali oświadczenia wskazane w art. 106 Prawa o aktach stanu cywilnego (*akta kontroli str. 217*).

W trakcie kontroli sprawdzono dwa oświadczenia małżonka rozwiedzionego o powrocie do

nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa, przyjęte przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w trybie art. 59 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Oświadczenia zostały przyjęte w sposób prawidłowy, przed upływem trzech miesięcy od uprawomocnienia się wyroku rozwodowego. Protokół przyjęcia oświadczenia o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa sporządzony został zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 20 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. poz. 194) *(akta kontroli str. 217)*. Nie wnosi się uwag.

Zaświadczenia o możliwości zawarcia związku małżeńskiego za granicą wydawane są w sposób prawidłowy (sprawdzono na podstawie sprawy USC.5360.3.2016, USC.5360.6.2016, USC.5360.7.2016, USC.5360.8.2016 oraz USC.5360.1.2017) *(akta kontroli str. 217)*.

C. Zgony

W okresie objętym kontrolą sporządzono 49 aktów zgonu.

Akty zgonu sporządzano w terminie określonym w ustawie Prawo o aktach stanu cywilnego.

Akty zgonu sporządzane były po dostarczeniu karty zgonu oraz na podstawie protokołu zgłoszenia zgonu *(akta kontroli str. 217)*.

Transkrypcja aktów zgonu do rejestru stanu cywilnego na podstawie art. 104 Prawa o aktach stanu cywilnego oraz rejestracja zdarzeń mających miejsce za granicą na podstawie art. 99 Prawa o aktach stanu cywilnego dokonana była prawidłowo (sprawdzono na podstawie trzech aktów zgonu). Oryginalne dokumenty zagraniczne, które były podstawą wpisania do rejestru oraz ich tłumaczenie na język polski włączone zostały do akt zbiorowych. W aktach, w „Adnotacjach” prawidłowo wpisana została informacja o podstawie wpisania aktu do rejestru. Akty zostały uzupełnione, dzięki czemu posiadają pełną moc dowodową *(akta kontroli str. 218)*.

3. Zmian w aktach stanu cywilnego

W okresie objętym kontrolą wykonano łącznie 59 czynności materialno-technicznych na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, z czego kontroli poddano sprawy od Nr USC.5352.49.2016 do Nr USC.5352.55.2016 oraz od Nr USC.5352.1.2017 do Nr USC.5352.23.2017 *(akta kontroli str. 218)*.

Wszystkie oryginalne dokumenty, które były podstawą do dokonania czynności na podstawie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego włączane były do akt zbiorowych.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Białej Piskiej informował osoby, których akty dotyczyły o zamiarze sprostowania czy uzupełnienia aktu z urzędu lub złożeniu wniosku o sprostowanie lub uzupełnienie aktu.

Nanoszone były wzmianki dodatkowe o sprostowaniu lub uzupełnieniu aktu stanu cywilnego.

4. Wydawania odpisów aktów stanu cywilnego oraz zaświadczeń o dokonanych w księgach stanu cywilnego wpisach lub ich braku, zaświadczeń o zaginięciu lub zniszczeniu księgi stanu cywilnego oraz zaświadczeń o stanie cywilnym

Kontroli poddano wnioski o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego od Nr USC.5362.222.2017 do Nr USC.5362.259.2017, co stanowi 51% załatwionych wniosków o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego w drugim kwartale 2017 r. (*akta kontroli str. 218-220*).

Odpisy aktów zupełnych oraz skróconych wydawane były podmiotom określonym w art. 45 Prawa o aktach stanu cywilnego. Odpisy adresowane do osób fizycznych wysyłane były za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Nie wnosi się uwag.

Nie stwierdzono naruszenia Konwencji Nr 16 z dnia 8 września 1976 r. dotyczącej wydawania wielojęzycznych odpisów skróconych aktów stanu cywilnego (Dz. U. 2004 r., Nr 166, poz.1735).

W okresie objętym kontrolą Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Białej Piskiej wydał pięć zaświadczeń o stanie cywilnym oraz cztery zaświadczenia o braku księgi. Zaświadczenia były wydane prawidłowo (*akta kontroli str. 218*).

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Białej Piskiej nie wydawał zaświadczeń o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby (*akta kontroli str. 224*).

5. Przenoszenia aktów z ksiąg stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego

Kontroli poddano 10% aktów przeniesionych do rejestru stanu cywilnego w II kwartale 2017 r. tj. 22 akty (*akta kontroli str. 106-215,220*).

Akty zostały przeniesione prawidłowo, tj. do rejestru stanu cywilnego została przeniesiona cała treść aktu wraz ze wzmiankami dodatkowymi oraz przypiskami. Przy przeniesionych aktach stanu cywilnego uzupełnione zostały również dane dodatkowe, tj. numer PESEL czy stan cywilny. Nie wnosi się żadnych uwag.

6. Stosowanie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska

W okresie objętym kontrolą wydano 4 decyzje na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Kontroli poddano sprawy od Nr USC.5355.2.2016 do Nr USC.5355.4.2016 oraz Nr

USC.5355.1.2017 (*akta kontroli str. 220*).

Decyzja Nr USC.5355.3.2016 dotyczyła zmiany nazwiska małoletniego, który nie ukończył 13 lat. Do wniosku złożonego przez jednego z rodziców dołączono postanowienie sądu o pozbawieniu drugiego z rodziców władzy rodzicielskiej.

Pozostałe sprawy dotyczyły zmiany nazwiska osób pełnoletnich.

W analizowanych sprawach postępowanie zostało przeprowadzone prawidłowo, a zebrany materiał dowodowy należy uznać za wyczerpujący. Wnioskujący o zmianę imienia lub nazwiska składali obszernie wyjaśnienia uzasadniające dokonanie zmiany. Sprawy rozpatrzone zostały na podstawie kompletnych wniosków, zgodnie z procedurą administracyjną.

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Białej Piskiej powiadomił o dokonanej zmianie organy wskazane w art. 13 ustawy o zmianie imienia i nazwiska oraz zaktualizował rejestr PESEL. Nie wnosi się uwag.

Do ustaleń kontroli, przedstawionych kierownikowi jednostki kontrolowanej w projekcie wystąpienia pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe oceny, wnoszę o usunięcie nieprawidłowości poprzez:

1. Terminowe sporządzanie aktów małżeństw – w sytuacji gdy małżeństwo zostało zawarte poprzez złożenie stosownych oświadczeń kierownikowi urzędu stanu cywilnego kierownik, który przyjął oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński, sporządza akt małżeństwa najpóźniej w następnym dniu roboczym,
2. Zmianę organizacji pracy, która umożliwi bieżącą rejestrację zdarzeń z zakresu rejestracji stanu cywilnego, w sytuacji nieobecności Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.

Proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

wz. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Sławomir Sadowski
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski